

Sammanfattning från regionstyrelsens sammanträde den 2 maj 2019

För protokoll och tillhörande handlingar till ärendena, se:

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionstyrelsen/mote-2019-05-02>

Genomförd uppsikt över nämnder, bolag och förbund

Enligt kommunallagen ska regionstyrelsen leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga styrelsers, nämnders och kommunala bolags verksamheter.

Om eventuella brister upptäcks ska styrelsen begära in skriftliga upplysningar, enligt den rutin som finns sker återrapport i regionstyrelsen.

Arbetsutskottet träffade den 9 april 2019 delar av presidierna för hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden. Arbetsutskottet tog del av budgetunderlag och fick information om nämndernas framtida utmaningar och möjligheter.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven.

Slutrapport om förberedelser för bildande av region 2019

Under hösten 2016 bedrevs ett arbete med målet att förbereda för regionbildning tillsammans med de fyra nordligaste länen. Arbetet avslutades i december 2016 och det stod då klart att en liknande process inte kommer att initieras inom överskådlig tid.

I januari 2017 kom beskedet att förberedelser för att bilda en region i Västerbottens län skulle inledas omgående. Som ett första steg beslutade landstingsstyrelsen i mars 2017 att ta in länets kommuners synpunkter på förslaget om regionbildning.

I april 2017 fastställde landstingsstyrelsen ett projektdirektiv och beställde formellt projektet "Förbereda för bildande av region 2019".

I april 2019 godkände regiondirektören, i egenskap av projektägare, projektets slutrapport.

Slutrapporten har återrapporterats till regionstyrelsen i egenskap av beställare av projektet och projektet är därmed avslutat.

Syftet har varit att göra de förberedelser som behövs för att kunna genomföra bildandet av en regionkommun den 1 januari 2019. Alla utredningar är gjorda, alla underlag framtagna och alla nödvändiga beslut är fattade så att en regionkommun kan starta den 1 januari 2019.

Kostnaderna för projektet har överskridits och lagts som löpande utgifter.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven.

Mer information lämnas av Magdalena Alatalo, enhetschef, 090-785 98 77.

Information om ledningssystemarbetet

En redogörelse med översikt av pågående ledningssystemarbete har lämnats över till regionstyrelsen. Där framgår bland annat att flertalet andra pågående processer påverkar och är av betydelse för det fortsatta arbetet med utveckling av ledningssystemet.

I och med att Region Västerbotten beslutade att införa Office 365 öppnades möjligheten att utvärdera SharePoint Online som plattform för ett nytt ledningssystem.

Arbetet med FVIS (framtidens vårdinformationsstöd), där ett omfattande arbete med att utveckla grunden till nya arbetsätt planeras, har också en nära koppling till ledningssystemarbetet. Därutöver är organisationen förändrad med ett arbetsätt som bygger på roller med kvalitetskontrollanter inom verksamhetens olika områden. I och med bildandet av en ny region finns också ett stort behov av att uppdatera en mängd styrande dokument.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven.

Mer information lämnas av Magdalena Alatalo, enhetschef, 090-785 98 77 eller Elena Collin, utredare, 072-534 69 91.

Slutrapport om projekt för arbetstidsförkortning

I oktober 2017 beslutade dåvarande landstingsstyrelsen att det skulle genomföras ett projekt med arbetstidsförkortning, som ett led i förbättrad arbetsmiljö. Projektet har genomförts, utvärderats och nu återrapporterats till regionstyrelsen.

De var bakgrundsfaktorer som ledde fram till att sätta igång ett försök med förkortad arbetstid var att landstingets medarbetarundersökning 2015 påvisade stress och otillräcklig tid för återhämtning. Många medarbetare signalerade att de inte orkade arbeta heltid. Sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa hade ökat och det fanns svårigheter att rekrytera och behålla medarbetare i den omfattning som landstingets verksamheter krävde.

Ett pilotförsök med arbetstidsförkortning motsvarande 6-timmars arbetsdag genomfördes mellan mars 2017 till september 2018 vid stadenheten i Skellefteå. Stadenheten i Lycksele fungerade som referensgrupp. Man satte upp effektmål rörande ekonomi, produktivitet och kvalitet, arbetsmiljö och sjukfrånvaro samt rekrytering.

Resultaten visar att kostnaderna vid en sänkning av heltidsarbetsmättet står i direkt proportion till hur mycket arbetstidsmättet sänks. För att täcka upp för den förkortade arbetstiden utökades arbetsgruppen med sju extra personer, vilket innebar en kostnad på knappt 3 miljoner.

Gällande produktivitet och kvalitet har ingen förändring påvisats. Det har inte heller kunnat konstateras något samband mellan 6-timmars arbetsdag och sänkt sjukfrånvaro.

Resultatet visar endast en marginell påverkan på upplevelsen av fysisk och psykosocial arbetsmiljö. Medarbetarna har dock varit nöjda med den lägre arbetstiden vad gäller den självupplevda hälsoeffekten.

Gällande rekrytering och möjlighet för seniora medarbetare att kvarstå i arbete har ingen effekt kunnat mätas.

Resultat från försöket har rapporterats till centrala ledningsgruppen den 1 april 2019.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven. Projektet är återrapporterat och därmed avslutat.

Protokollsanteckning: Alliansen

Mer information lämnas av Kia Ronnhed, HR-direktör, 090- 785 72 18 eller Ulla Olofsson, HR-strateg, 090-785 71 67.

Utvärdering av landstingsstyrelsens uppsiktsplikt 2018

Kommunallagen anger att styrelsen har i uppdrag att leda och sam-ordna förvaltningen av myndighetens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga styrelser, nämnders och kommunala företags verksamheter. Vidare ska styrelsen övervaka den ekonomiska förvaltningen, att övriga verksamheter bedriver sina verksamheter i enlighet med de mål och de riktlinjer som fullmäktige bestämt, att lagar och förordningar följs och medel används ändamålsenligt.

Dåvarande landstingsstyrelsen fastställde inför verksamhetsåret 2018 en genomförandeplan för hur uppsikten ska bedrivas. Den sker delvis genom skriftliga månads-, delårs- och årsrapporter samt dels i form av träffar med vissa nämnder och organisationer.

Under 2018 har landstingsstyrelsens arbetsutskott träffat nämnder och organisationer enligt den fastställda planen för genomförande av uppsikt. Träffen med VLL Innovation AB blev senarelagd och skedde i juni månad. Med anledning av förberedelser inför bildande av ny region vid årsskiftet 2018/2019 prioriterades dialogmöten rörande regionbildningen och därför togs endast skriftlig uppföljning in från bolagen inom Region Västerbottens kulturbolag, Region Västerbottens kollektivtrafik samt folkhögskolestyrelsen och delgivits regionstyrelsens arbetsutskott.

De hel- och delägda bolagen inom Region Västerbotten (tidigare Västerbottens läns landsting och Regionförbundet Västerbotten) ingick under 2018 i ett särskilt projekt med uppdrag att upprätta förslag för ägarstyrning och hantering av rutiner så som ägarsamråd, uppsikt och andra frågor kring bolagen inom den nya regionen.

Landstingsstyrelsen har inte identifierat några oklarheter eller brister i nämndernas/organisationernas verksamheter, vilket innebär att någon ytterligare information inte har efterfrågats. Landstingsstyrelsen behandlade i juni den årliga prövningen av bolagens verksamhet och fann att dessa bedrivits inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Prövningen görs efter att bolagens årsredovisning hanterats. En återrapport ska sedan delges fullmäktige. 2018 genomfördes prövningen av styrelsen i juni. Vid prövningen fann landstingsstyrelsen inte några brister eller oklarheter.

Mer information lämnas av Maria Sterner, utredare ledningsstaben, 072-242 63 16.

Yttrande över översyn av kostnadsutjämningen för kommuner och landsting

I november 2016 beslutade regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av systemet för kostnadsutjämning. Utredningen kallas "Kostnadsutjämningsutredningen".

I utredningens direktiv anges att översynen ska överväga om det nuvarande systemet i tillräckligt hög grad fångar upp större samhällsförändringar och med anledning av detta föreslå förändringar i de delmodeller som finns, nya delmodeller eller om delmodeller ska utgå.

I uppdraget ingår att analysera möjligheten att förenkla utjämnningen. Föreslagna förändringar föreslås under år 2020, vilket ställer krav på snabb beredning från regeringskansliet. Tidigare Västerbottens läns landsting har erbjudits yttra sig över betänkandet av Kostnadsutjämningsutredningen.

Av yttrandet framgår att Region Västerbotten ställer sig i huvudsak positiv till förslagen i betänkandet. Den största förändringen i kostnadsutjämnningen sker i delmodellen för sjuk- och hälsovård. Den nya och mindre matrisen för beräkning av snittkostnaderna och att underlaget baseras på tre regioners räkenskaper i stället för som tidigare en. Region Västerbotten noterar att glesbygdslänen får ett förbättrat utfall av de föreslagna förändringarna och att även med en ren uppdatering av beräkningsunderlaget i den gamla modellen skulle en betydande omfördelning skett i samma riktning.

Regionstyrelsen har beslutat att avge yttrandet enligt upprättat förslag.

Protokollsanteckning: SD

Mer information lämnas av Katarina Holmgren, ekonomidirektör, 090-785 70 80.

Yttrande över höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem

Region Västerbotten har fått möjlighet att yttra sig över promemorian "Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem".

Av yttrandet framgår att utifrån en stadigt ökande medellivslängd ser Region Västerbotten nödvändigheten i att fler arbetar längre för fortsatt rimliga pensionsnivåer. Det krävs också för att förbättra välfärdens förutsättningar att klara kompetensförsörjningen.

För att säkerställa att avsedda effekter uppnås krävs kontinuerliga uppföljningar och en beredskap att korrigera och komplettera regelverket. Uppföljning är också nödvändigt för att säkerställa att kommunsektorns ekonomi inte drabbas negativt av den sammanlagda effekten av lagda förslag. Exempelvis genom ökat ekonomiskt bistånd eller prognosticerade, men i slutändan uteblivna skatteintäkter. Förslaget om höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem förutsätter att äldre verkligen arbetar längre som en följd av regeländringarna.

Av yttrandet framgår även att Region Västerbotten ansluter sig till Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) remissyttrande över departementspromemorian och framhåller att det är viktigt att höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem kompletteras med reformer som motverkar en ökad socioekonomisk polarisering och som tar sikte på att minska klyftorna mellan kvinnor och män.

Regionstyrelsen har beslutat att skicka iväg yttrandet enligt upprättat förslag.

Protokollsanteckning: V

Protokollsanteckning: SD

Yttrande över utredning om skogsbränderna sommaren 2018

Region Västerbotten har tagit del av Justitiedepartementets utredning "Skogsbränderna sommaren 2018".

Utredningen har utvärderat de operativa räddningsinsatserna i samband med de omfattande skogsbränderna i Gävleborgs, Dalarnas och Jämtlands län sommaren 2018. Utvärderingen har främst fokuserat på:

- Samordning, samverkan och ledning av insatserna
- Användning av samhällets samlade resurser
- Kommunikation och information till allmänheten.

Syftet med utredningen är att ta till vara erfarenheterna och på så sätt få ny kunskap inför liknande händelser i framtiden.

Av Region Västerbottens yttrande framgår att de förslag som utredningen lagt fram främst berör räddningstjänst på kommunal, regional (Länsstyrelserna) och nationell nivå (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Regionens yttrande knyter an till den del i utredningen som fokuserar på "samordning, samverkan och ledning av insatserna" och då främst samverkan och samordning.

Region Västerbotten vill betona vikten av samverkan och samordning och att hälso- och sjukvårdens perspektiv beaktas i detta. Vid skadeutfall relaterat till brand krävs särskilda insatser och en planering för det. Regionens sjuktransporter är också beroende av samverkan och samordning för att på ett snabbt och säkert sätt ta sig fram till skade- och/eller evakueringsplats.

Vidare bedriver Region Västerbotten även kollektivtrafik som är en samhällsviktig verksamhet. I händelse av skogsbrand så är kollektivtrafiken beroende av samverkan och samordning för information om exempelvis avstängda vägar, omdirigering av trafik och evakuering. Detta för att dels kunna bedriva sin verksamhet samt kunna bistå med eventuella resurser.

Protokollsanteckning: SD

Mer information lämnas av Karoline Helmersson, beredskapssamordnare, 090-785 73 03.

Motion om bättre styrning av landstingets ekonomi

Daniel Öhgren (C) har lämnat in motionen "Bättre styrning av landstingets ekonomi" till regionfullmäktige. I motionen föreslås att landstingets (Region Västerbottens) budgetprocess utreds och revideras för att bättre klara och matcha verksamhetens uppdrag och omfattning med befintligt utrymme. Vidare att modellen för resursfördelning utreds och revideras för att skapa ökade incitament för en effektiv resursanvändning.

Av motionsyttrandet framgår att under planperioden har regionen redovisat ett överskott på sista raden samtidigt som verksamheten redovisat ökande underskott under samma period. Överskottet har skapats genom de omplaceringar som skett inom värdepappersportföljen som regionen har för att finansiera pensionsskulden. Omplaceringarna har skett för att anpassa innehaven till den nya finanspolicyn som fullmäktige antog under 2017.

Liknande överskott från kapitalförvaltning kan inte förväntas under kommande år då utvecklingen av värdet i portföljen löpande kommer att påverka resultatet på sista raden. Kapitalöverskottet har

inneburit att landstinget klarat balansredovisningen och undvikit underskott till efterföljande år som behöver hanteras.

Det ekonomiska läget för verksamheten är oroande. Effektiviseringar inom all verksamhet måste ske för att kostnadsutvecklingen ska minska och en hållbar ekonomi skapas. Med stora underskott i verksamheten reduceras även möjligheten att finansiera nödvändiga investeringar och omställningsarbete.

Regionfullmäktige har i regionplanen för 2019 formulerat tre uppdrag i syfte att nå en hållbar ekonomisk verksamhet. Regionstyrelsen, med vidaredelegation till regiondirektören, har fått i uppdrag att:

- Utredda/förbereda åtgärder för ekonomisk hållbarhet för kommande planperiod (2020–2024)
- Utredda och föreslå en långsiktig, och finansierad, investeringsplan
- Utredda och ta fram underlag för att införa en ny styrmodell under kommande planperiod (2020–2024)

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Reservation: C

Årsredovisning 2018 för Regionförbundet Västerbotten

En årsredovisning för Regionförbundet Västerbotten har upprättats. Av redovisningen framgår att arbetet inom Regionförbundet Västerbottens län under 2018 fortsatt har en tillräckligt god måluppfyllelse.

Totalt fattades beslut om 86 miljoner kronor (Mkr) i medfinansiering till 60 projekt, i huvudsak inom strukturer för innovationer och näringslivsutveckling.

Under året har Region Västerbotten påbörjat och genomfört flera betydande aktiviteter. Bland annat:

- Arbeta med en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) har påbörjats med bred delaktighet i länet. Under hösten genomfördes tematiska dialogmöten där aktörer från Västerbotten diskuterade vad som behövs för ett välmående Västerbotten till 2040.
- Fortsatta satsningar på besöksnäringens utveckling genom projektet Upplevelsecenter - the Västerbotten Experience med hållbarhet i fokus.
- Framtagandet av en ny kulturplan har påbörjats med en rad olika dialogfaser, bland annat samrådsdialoger.
- Arbeta med uppdraget Jämställd regional tillväxt, för att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar för inflytande i det regionala tillväxtarbetet och få tillgång till tillväxtresurser har avslutats under 2018. Arbetet tas bland annat vidare i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) satsning på Modellregioner.
- Arbeta tillsammans med Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen för att ta fram en Regional skogsstrategi i syfte att stärka skogsnäringen och bidra till ett hållbart skogsbruk.
- Arbeta med länstransportplan för 2018–2029 som har beslutats under perioden.
- Satsningar kopplade till digitalisering, bland annat inom projektet Digitala Västerbotten som avslutades under 2018 där 14 kommuner i Västerbotten gått samman för att tillsammans ta fram digitala tjänster till länets medborgare.

- Arbete med deltagande i dialogen inför den nya perioden för EUs sammanhållningspolitik efter 2020.

Region Västerbotten omsatte under året 340 Mkr, exklusive konsoliderade bolag, varav basverksamhet 264 Mkr och projektverksamhet 76 Mkr. Inklusiva de hel- och delägda bolagen uppgick omsättningen till 1 142 Mkr. De största kostnaderna i den totala verksamheten avser externa bidrag, personal och ägaranslag.

Årets resultat blev +3 Tkr. Årets pensionsavsättning uppgick till 2,8 Mkr inklusive löneskatt, vilket är högre än budgeterat. Den höga avsättningen beror framförallt på en marginell värdeutveckling av Region Västerbottens innehav i SKLs pensionsstiftelse, men uppvägs av lägre personalkostnader inom ett flertal enheter.

De politiska kostnaderna överskred budget med 0,4 Mkr, vilket huvudsakligen förklaras av högre arvoden än budgeterat. Det blev både över- och underskott inom projektverksamheten under 2018, netto ett underskott på 0,6 Mkr. Samtliga fem finansiella mål för Region Västerbotten är uppfyllda för 2018.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att fastställa upprättat förslag till årsredovisning för Regionförbundet Västerbottens län 2018.

Mer information lämnas av Anna Pettersson, regional utvecklingsdirektör, 070-397 68 84.